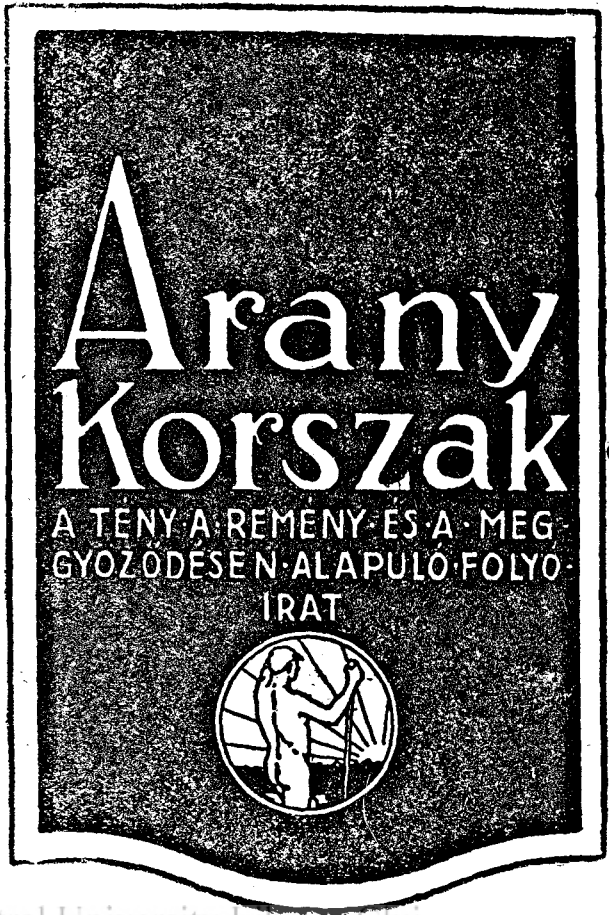

Magyarországi Magyarok

JUN. 1924

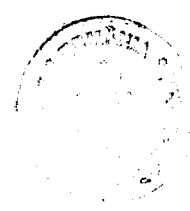

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1924. évi május hó 25-én.
Erfolyam * 10-ik szám

Megjelenik havonta kétszer
Cluj—Kolozsvaron, Strada
No. Filipescu 10. szám.

ÁR:
Évi . . . . . 75 Lei
Félévi . . . . . 40 Lei
Egyéb SZÁM ÁRA 3 LEI

AZ „ARANYKORSZAK“ TARTALMA:

VALLÁS ÉS FILOZOFIA

<i>A korok panorámája</i>	163
<i>A világtörténelem rövid áttekintése</i>	162
<i>A mostani rossz világ</i>	164
<i>A zsidó korszak</i>	164
<i>Israel pogány uralom alatt</i>	164
<i>A reformáció és a világosság keresése</i>	165
<i>Visszapillantás és széttekintés</i>	165

CSILLAGÁSZAT

<i>A nagy Orionkód varázsa</i>	169
--	-----

TERMÉSZETTUDOMÁNY

<i>Dr. Ábráms és az elektronelmélet</i>	170
---	-----

TÁRSADALOMTUDOMÁNY

<i>Az arc és alak szépsége</i>	166
<i>A következő háború</i>	168

***

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Megjelenik minden második vasárnap.
Strada N. Filipescu 10. — Telefon 446.

Szerkeszti . . . . . *Faluvégi Dénes*

Előfizetési ára: egy évre . . . . . 75 lei.
fél évre . . . . . 40 lei.
Egyes szám ára . . . . . 3 lei.
Csehszlovákiában egy évre 20 csehszlov.

Levelezés és előfizetés e címre küldendő.
Str. N. Filipescu 10. . . . . *„Aranykorszak“ Cluj-Kolozsvár.*

A TÉNY-, A REMÉNY- ÉS A MEGGYŐZŐDÉSEN ALAPULÓ FOLYÓIRAT

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP. * * * * *

III. Évfolyam.

1924. május 25. vasárnap

10. szám

A KOROK PANORÁMÁJA

„Figyázó mit mondasz az éjszakáról?” — Ésaiás 21:11. — „És világosság lesz az estvének idején.” — Zakariás 14:7.

ALDÁSUNKRA van, hogyha nyomon követjük az Isten szelleme által sugalmazott Szentírást, mely feltárja előttünk azokat az ígéretek, melyek az ó- és új-testamentomban a mi Megváltónknak, Jézus Krisztusnak a küldetését és szolgálatát illetően szólnak. A világtörténelemnek több, mint négyezer éve a Messiás eljövételének az előkészületére volt szánva. És 20 évszázad mult el az ő eljövetele óta. Ezen idő alatt az embereknek és nemzeteknek az evangélium tanításának a gyakorlati életben való alkalmazására alkalom adatott.

Az ember elvárna, hogy hatezer év után a világ minden részében igazság, béke, boldogság és áldás legyen. Azonban még nem volt idő, amikor ezek a dolgok oly kevésbé lettek volna megvalósítva, mint jelenben és amikor annyi marakodás, erőszak, szenvedés és harc lett volna a világon, mint ma.

Tekintettel azokra az állapotokra, amelyekkel ma mindenütt találkozunk, Ésaiás prófétával mondhatjuk: „Figyázó, meddig még az éjszaka?...” Szólt a vizsgáló: „Eljött a reggel, az éjszaka és ha kérdeni akarok, kérdjétek, forduljatok vissza és jertek el!” — Ésaiás 21:11, 12.

Elég sokáig borult az egyiptomi sötétség a világra, azonban az Úr népének szívében sohasem aludt ki az elközelo hajnal reménye. Eljött az aranykorszak a világra, amikor a világtörténelem még egyszer megpróbált iratni és az ígért így szól: „És világosság lesz az estvének idején.” Ezért elvárhatjuk, hogy igazi tudás és bölcsesség lesz az ember öröksége a közeli jövőben.

Az emberi fejlődés és vállalkozás balsikerének oka a bűn. Noha a bűn kezdetben egyetlen engedetlenségből nyilvánult meg, Isten mégis tudta, hogy ezen egyetlen engedetlenségből eredő bűn átka szerencsétlenséget és pusztulást fog hozni az emberiségre. Tudta, hogy az esetben, ha az emberiség a bűn átkától meg nem váltatik, az isteni törvény többé az emberi szívébe nem lesz beírható.

Mivel Isten az ember „bukását”, mint első megpróbáltatásának a következményét látta, azért előre gondolkodott, hogy az ígért „asszony magja” a „kigyót” megölessze, bizonyos meghatározott időben a bűn és a szenvedés minden nyomát kiirtsa és az emberiséget

az Ádám által a bűnbeesés előtt élvezett tökéletességre helyreállítsa.

Noha manapság a társadalmi, üzleti, politikai és vallási életben a zavar napirenden van, Isten hívő gyermeke ennek dacára biztos tervet talál a Szentírásban, egy meghatározott programot, amely a romlott állapotok dacára és közepette érvényre jut és amelynek következtében minden ember a Messiás ezeréves uralma alatt boldogságot, békét és örök életet fog szerezni.

Mily öröm, mily áldott előjog, hogy a Szentírás fenséges távcsövét használhatjuk, amelyen át láthatjuk a ma történő dolgokat, amelyeket a próféták évezredekkel ezelőtt írtak le!

A világ most csak sötétséget lát maga előtt, azonban Isten Igéjének a távcsövén keresztül látjuk a közeledő világosságot, látjuk felkelni az igazság napját gyógyító sugaraival szárnyai alatt.

A VILÁGTÖRTÉNELEM RÖVID ÁTTEKINTÉSE

Az emberiség története úgy, ahogy Mózes első könyvétől a Jelenésekig bezárólag le van írva, egy hétezer évre terjedő időszakot ölel fel. Mindenkinek be kellene pillantani ebbe a csudálatos panorámába, amely megmutatja nekünk az ember és a nemzetek sorsát az elmúlt korokban.

Az emberiség történetének hatezer éve fekszik a múltban. Ez az időszak korokra oszlik. A bűn az első emberpár engedetlensége által jött a világra, mint Lucifer hazugságának a következménye, aki ez által a Sátánná és Isten ellenségévé lett. Lucifer annyit jelent, mint fénylő, aki oltalmazó Chérub volt Édenkertben. (Ezékiel 28:14) Meghallotta az Ádámnak adott e parancsot: „Szaporodjatok és szaporodjatok és töltsétek be a földet és uralkodjatok rajta és büszkeség és nagyravagyás jött a szívébe. Elhatározta, hogy Ádámot és Évát Teremtőjüktől elidegeníti, hogy a maga alattvalóivá tegye őket. Nagyravagyó gondolata ez volt: „Hasonló leszek a Magasságoshoz.” Saját uralmam lesz. Ugy gondolta, hogy Ádám utódai betöltik az egész földet s ő nekik királyuk lesz. — Ésaiás 14:12-17; Ezékiel 28:13-19.

Sátán nagyravagyásában rászedte Éva anyját. Éva

elhitte az ő hazugságát és engedetlené lett Isten iránt. A Paradicsomból való kiűzetés után Isten megengedte az angyaloknak, hogy kíséreljék meg a bukott és halandó ember felemelését. Judás apostol beszél ezekről az angyalokról és azt mondja, hogy ezek nem tartották meg eredeti állapotukat és saját hajlékaikat elhagyták; ugyanígy beszél 2 Péter 2:4, 5.

Az első „világ“, amelyben az angyalok uralkodtak, volt az özönvíz előtti korszak, amely 1656 évet ölelt fel. Az akkor uralkodó gonoszság és erőszak miatt jött az özönvíz, amely a fennálló romlottságnak véget vetett. — 1 Mózes 6:1-6.

A MOSTANI ROSSZ VILÁG

Az özönvíz és a mi Urunk második eljövele és országának felállítása közé esik egy nagy időszak, melyet Pál apostol a „mostani rossz világ“-nak nevez (Gal. 1:4), mert a rossz uralkodik benne. 606-ban Krisztus előtt, mikor Zedekiás, Izrael utolsó királya trónfosztottan a babiloniai fogságba vittetett, lett a Sátán „e világ Istenévé.“ (2 Korinthus 4:4) Már ezen idő előtt is istene volt a pogány nemzeteknek, most pedig Isten mindenütt megengedte az ő vakmerő uralmát.

Ez a jelenlegi „rossz világ“, mint ezt a Biblia mutatja, három különböző korszakra oszlik. Az első volt a pátriarchák korszaka, mikor Isten a pátriarchákkal, Abrahámmal, Izsákkal és Jákobbal ténykedett. Ebben a korban kapta Abraham az ígéretet: „A te magodban áldatnak meg a föld összes népei.“ — 1 Mózes 12:2, 3; Gal. 3:16, 29.

Ezen idő alatt jöttek az ókor különböző nemzetei, mint az egyiptomiak, asszírjaiak, babiloniak, amelyek a maguk művelődésével és művészetével, kereskedelmükkel és papságukkal tekintélyes kultúrfokra emelkedtek. Azonban igazi boldogsághoz, békéhez, szabadsághoz és igazságossághoz ezek a népek soha nem juthattak el. Másrészt viszont a pogányság annyira felülkerekedett, hogy Isten jónak látta életre hívni egy új nemzetet, amelyet ő különösképen akart felnevelni.

A ZSIDÓ-KORSZAK

Jákob halálakor alapította meg Isten Izrael nemzetét, amely évszázadokon át maradt egyiptomi szolgaságban, míg azután Mózes által elnyomatásukból kiszabadította. Kiszabadulásuk után kapták az izraeliták az isteni törvényt kőtáblába vésve. (2 Mózes 19:5-6) Negyvenéves vándorlás után a pusztában Josua vezetése alatt átlépték az Ígéret földjét, 450 éven át Isten bírakat adott nekik, akik igazságosan ítélték mindenkit az ő atyafiáival és jövevényeivel egyben. — 5 Mózes 1:16, 17.

Azonban Izrael királyt akart, aki nagy pompával és dizzsel uralkodjék, amint azt a szomszéd népeknél látták. Isten eleget tett kívánságuknak és adott nekik királyokat, azonban előre tudta, hogy ezek a hozzájuk fűzött reményeknek nem fognak megfelelni. Egyes királyok alatt Izrael bálványimádásba esett, amennyiben bálványképeket állítottak fel, amelyeket imádtak. Isten prófétákat küldött nekik, melyek próféciái, főként a romlott és elvilágiasodott papság el-

len és a bálványimádó nép ellen irányultak. E mellett egy személyes Messiás is megígértetett, aki Dávid ágából lesz eljövendő és aki nagy király lesz, olyan, hogy a hatalmas, nagy és gazdag Salamont is fölül fogja mulni.

IZRAEL POGÁNY URALOM ALATT

Isten megbüntette Izrael népot és véget vetett nemzeti függetlenségüknek Zedekiás uralkodása alatt Krisztus előtt 606-ban, amikor pogány nemzetek uralma alá jutottak. Ekkor kezdődtek az ugynevezett „pogányok ideje.“ (Lukács 21:24) A Biblia-történet és a jövendölések gondos tanulmányozása kaposán azt látjuk, hogy ennek az időnek 2520 évig kellett tartania, még pedig Krisztus előtt 606-tól Krisztus után 1914-ig. Krisztus előtt 606-tól négy birodalom jutott világhatalomra, nevezetesen: Babilonia, Medo-Perzsia, Görögország és Róma. A pogányok ideje a bibliai időszámítás szerint 1914-ben ért véget, amikor uralmuknak vége szakadt és mi most tanui vagyunk az 1914 óta végbemenő bomlási folyamatnak.

Mily áldásos előjog ebben az időben élni és látni a Sátán birodalmának a bukását, amely Krisztus országának a felállítását meg kell, hogy előzze.

A MESSIÁS ELJÖTT MEGHATÁROZOTT IDŐBEN

A rómaiak hatalmának a fénykorában történt, hogy Isten elküldötte Jézust, a régen megígért Messiást, hogy váltsa meg az emberiséget. Övéihez jött, az ő népéhez, azonban őt nem fogadták el. Az ő idejében farizeusok és írástudók a Sátán eszközeivé lettek, üldözték őt, mert leleplezte képmutatásukat, a végén pedig keresztre feszítették. Azonban, amint azt a zsidó próféták megjövendölték, meg kellett halnia, nemcsak azért, hogy Izraelt, hanem, hogy az egész világot megváltsa. (Ésaiás 53:1-12) Negyven évvel később jött a borzalmas ítélet a zsidókra és Jeruzsálem pusztulása, amikor Titus tábornok a zsidó nemzetnek véget vetett. A zsidók a nagy római birodalom minden részébe foglyokul hurcoltattak szét. Jeruzsálemet leigázták a pogányok — míg a pogányok ideje beteljesedett. — Lukács 21:24.

Amde Jézus halála után Isten nem maradt télenül, mint ahogyan azt egyesek hiszik. A szent szellem vezérlete alatt, amely pünkösdkor az apostolokra bocsátott, ezek az apostolok hirdették az elközelgő országot és tizenkilenc évszázad óta Isten a maga egyházát előbb a zsidók, azután pedig más népek közül választotta ki — egy népet az ő nevének. — Apostolok cselekedetei 15:14-18.

Amint azt Pál apostol előre megmondotta, az ő el távozása után gonosz farkasok jöttek a nyáj közé. (Apostolok cselekedete 20:29-30) 325-ben nagy pompa és ceremóniák közepette bekövetkezett a világ nagy megtérése és a püspökök magukat a hatalomban tekintélyben az apostolok utódainak nyilvánították ki.

Konstantin császár, aki politikai okokból a kereszténységet államvallássá tette, a tanokon vitaköz püspököket zsinatra hívta össze Niceába; ott állapították meg az első ugynevezett niceai hitvallást.

Igy vette kezdetét a Sátán mesterműve — Jézus országának az utánzása a földön az ugynevezett ke-

gyénység és több, mint 12 évszázadon keresztül vallás hitvallásra keletkezett és akinél egy Bibliát álltak, azt eretnekséggel gyanúsították meg és üldözésbe vették.

Pogány-tanokat és görög filozófiát keverték be a keresztény vallásba, miáltal a pogányok ezreit sorozták be a keresztény egyházakba. A legtöbb pogány hitte, hogy isteneik kegyetlen szörnyek; tisztelték őket, mert félték tőlük. Ezért az egyházfejedelmek, hogy nagyobb befolyáshoz jussanak, egy „gyötrő szent” találtak ki. Az örök-gyötrelemről szóló Isten-ármoló tannak az volt a célja, hogy mindazokat félelemmel töltse el, akik nem tartoztak az egyházhoz, és akik a hitelveket még nem tették a magukévá. Így lettek a pogányok ezrei félelemből az egyház tagjává, amelyben tömegesen megkereszteltettek, az az vízbe merített ágakkal meglocsoltattak.

Hogy pedig a pogányoknak, akik sokistenek imádságot szokták meg, az egy igaz Isten Jehova ne legyen tulkevés, beiktatták „a szentháromságot — három Isten egy istenben ($3 \times 1 = 1$) vagy pedig egy Isten három Istenben. Ez aztán mesterműve volt a teológiának és a püspökök bizonyára gratuláltak maguknak csodálatos bölcsességükhöz (?) A három szó nem fordul elő a Bibliában. Ezzel szemben az apostol az 1 Korinthus 8:6 versben nagyon határozottan kijelenti, hogy a keresztényeknek csak egy Istene van. Ilyen és hasonló más tanokkal részegítette meg Babilon a nemzetet. — Jelenések 17:1-6.

REFORMACIÓ ÉS A VILÁGOSSÁG KERESÉSE

A tizenhatodik században merész lépés történt a szabadság felé, amely *Reformáció* név alatt ismeretes. A nép a Biblia után kezdett kérdezősködni. 1523 és 1525 között fordította le Tyndale az új-testamentomot angol nyelvre. Miután ezt a fordítást 1526-ban Angliába becsempeszték, az angol egyház püspökei, akik attól félték, hogy hittételeiket a Biblia tekintélye halomra dönti, Tyndale új-testamentom fordítását összevásárolták és Londonban a Szent Pál katedrális előtt elégették. Azonban eljött az idő, amikor a Biblia, amely saját képletes nyelve szerint „grászruhába” volt öltöztetve, (azaz el volt rejtve) a nép számára szabadabbá kellett, hogy legyen. Az emberek egyre növekedő kívánsága a világosság, igazság és szabadság után, többé nem volt elnyomható. Németországban Luther Márton a reformáció rendkívül nagyjelentőségű művét vitte keresztül.

Nagy és felbecsülhetetlen a szellem e fejedelmek a reformáció és vitéz harcosainak az érdeme, akik a világosságért és igazságért küzdöttek. Mily elszármító dolog, hogy ma épen a reformáció országában kevéssé található fel a reformátorok szelleme.

Azonban a Sátán mindjárt a reformáció után azon volt, hogy a reformátorok munkáját lerombolja azzal, hogy szektárius szellemet tevéstett ki a népben. Ezáltal fokozott zavar keletkezett a tanításokban, így, hogy ma a magukat keresztényeknek vallók a bibliai igazságot teljesen elvesztették.

TÖZSELEDIK A SÁTÁN ORSZÁGÁNAK A VÉGE

Bizonyos, hogy ma a Sátán birodalmának utolsó napjait éljük. Sokak előtt ez vakmerő állításnak lát-

szik, azonban a Szentírás csálhatatlan órajelző. Sokkal több az időbeli bizonyíték, semhogy a Biblia komoly tanulmányozója ezt kétségbe vonná. Látjuk, hogy egyre nagyobb világosság esik nemcsak a Bibliára, hanem az emberi tudás minden ágára. Gondoljunk napjaink csudálatos találmányaira, amelyekről őseinknek még csak sejtelmük sem volt. S miért mindez? Mert az új nap, Krisztus napja immár felragyog.

Az evangéliumi korszak végén élünk, amely, mint azt Jézus és Dániel próféta megjövendölték, nagy nyomorúsággal végződik. (Máté 24:21, 22; Dániel 12:1-4) A növekedő tudás, a munkamegtakarító gépek, a fokozott kívánság a szabadság, igazság és egyenlőség után, a nemzeteket egyre nagyobb nyomorúságba viszi.

Átmeneti időben élünk a „mostani rossz világ” és azon „világ között, amelyben az igazság lakozik.” És amiként Nőé és az ő családja az egyik világból átvitetett egy másik világba, azonképpen most az emberek egy nagy része át fog menni a közelgő világrendbe anélkül, hogy meghalna.

Közel 2000 évvel ezelőtt Jézus önmagát adta oda váltságáldozatul, hogy bőségesen legyen életünk. Az ő uralma alatt megadja ezt az életet azoknak, akik ezt akarják, és akik engedelmeskednek. Igazságos uralmának első ezer esztendeje alatt a bűn és a halál átka el fog tűnni és a szenvedés, küzdelem és halál helyett boldogság, béke és élet lesz az emberiség osztályrésze.

VISSZAPILLANTÁS ÉS SZÉTTÉKINTÉS

Láttuk, hogy a legutóbbi 6000 év alatt a bűn és a halál átka alatt valóban „sötét éjszaka” volt. Azonban meg van nekünk ígérve, hogy „világosság lesz az estvének idején.” Még sötét felhők usznak felettünk, még csak kevesen tudnak ezeken keresztül látni, és az egyre fokozódó világosságot, amely egyre ragyogóbban fénylik, észrevenni. Azonban a világosság minden nap fénylőbben ragyog és a sötét felhők egyre átlátszóbbak lesznek. Mily kilátás van előttünk! Az emberiség teljes helyreállítása a Teremtő erkölcsi és szellemi képmására a föld helyreállítása az ember-nem tökéletes lakhelyéül!

Sokáig várt a világ a bűn és halál szolgátságából való kiszabadulásra. Örülünk kellene és dicsőíteni kellene az Istent, hogy elközelt a nap, amikor a megígért „asszony magja” a dicső egyház dicső Fejének a vezetése alatt szét fogja taposni a kígyó fejét, hogy az egész nyögő teremést hatalmától megszabadítsa. Csak most tudunk értelmesen imádkozni: „Jöj-jön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod a földön, miként a mennyben!” „És teszem fejedelmeiddé a békességet, és előljáróiddá az igazságot. Nem halatlik többé erőszaktétel a földeden, pusztítás és romlás határaidban és a szabadulást hívod kőfalaidnak vége szakad. És néped mind igaz lesz és a földet mindörökké birják, plántálásom vesszőszála ők, kezeim munkája dicsőségemre... Én az Úr idején hamar megteszem ezt. — Ésaiás 60:17-22.

Az emberi természetnek az a tulajdonsága, hogy szereti az arc és alak szépségét, nem romlott és erkölestelen vágyon alapszik, mint azt hinnék némelek. Sokkal mélyebb jelentősége van annak. Az emberi természetben mélyebben gyökerező ösztön ez, melyet részben mindenki és egyesek teljesen elvesztettek; az elveszés mindkét esetben az átöröklésnek és a környezetnek tulajdonítható.

Eszményeink az emberi test arcának és alakjának a szépségéről a görög eszmények, amelyek műalkotásaikban öltöztek testet és maradtak fenn. A spártai görögök úgy gondolkodtak, hogy az ember testedése már a születése előtt viszi kezdetét, ezért az anyákat Spárta atlétikailag gyakorolt leányai közül választották. A mindent háttérbe szorító testi nevelésük olyan emberfajtát hozott létre, amely inkább arcának és alakjának testi szépségével tűnt ki, mint egyéb tulajdonságaival.

Ez a tény szolgáljon nekünk ma tanításul, tekintettel a mi szegényes nevelési rendszerünkre és tekintettel tanítványainknak a társadalom fiatalabb elemei testi állapota iránti közönyünkre. A fiatalság tudatlanságban nő fel az emberi test működését illetően; megértetik velük, hogy az emberi alak minden leplezetlensége erotikus képzelmekekre vezet és kéjelgésre csábít. Ezért a gyermeket rá kell nevelniök az emberi test méltóságára és feladataira, akiknek kötelességük az erre való kioktatás, különben a rossz társaság fogja megtanítani mindarra, ami a nemi étellel kapcsolatban elvetendő. Ha azt akarjuk, hogy fiainknak vagy leányainknak tiszta gondolataik legyenek önmagukat és testi életüket illetően, tanítsuk őket az igazságra minden részleteivel. Tanítsuk őket a nem céljára és feladatára, a nemi elv csodáira. Tanítsuk őket arra, hogy Isten az apaságért és anyaságért teremtette a férfit és a nőt, és hogy nem nélkül sohasem volna emberi fajta. Tanítsuk nekik, hogy a nemi elv helyes értelmezés és helyes irányítás mellett a legmagasabb és a legnagyobb jellemre vezet, azonban csak helyesen megértve hozza meg a legnagyobb áldásokat.

Az emberi testről és működéséről való felületes tudásunk hozta létre az emberiségnek azon szegény roncsait, amelyekkel naponta találkozunk. És ebben a rettenetes munkában az álszemérem volt egyik legfőbb tényező. A gyermeknek a szülő és a tanító részéről történő oktatása fejlődés a nemi életet illetően azért a nyomoruságért, melyet a mi társadalmi rendszerünk áldozatai elszenvednek.

Spártában a leányok testi nevelése ép olyan volt, mint a fiuké. Nem tanították őket arra, hogy van egy erkölcs leányok részére és egy más erkölcs fiuk részére. Az egészségesebb társadalmi élet és a spártai nőnek nagyobb tisztelete és tekintélye, mint másutt a tiszta gondolkodásnak, a függetlenségnek és a jellemzilárdásnak tulajdonítható, melyet a testgyakorlat idézett elő, amely mindig a gyakorlati testnevelésnek az eredménye.

VISSZA KELL TEKINTENI A MULTBA

Van valami fenséges a dologban, ha mi, akik ma élünk és akik sok olyan segítőeszközöknek vagyunk a birtokában a szellemi és testi fejlődés tekintetében, amelyek sok évszázad tapasztalatainak az eredmé-

nyei, visszapillantunk olyan időbe, mikor még a szépség görög eszményeit is fölülmulták a mi szüleink — Ádám és Éva. Ádámnak az isteni parancs iránti engedetlenségével kezdődött a betegség, a degenerálódás és végül a halál sorvasztó munkája a tökéletes férfinál és asszonynál és ezek a fogatkozások megnövekedtek és megsokszorosódtak és Ádám minden utódaira átöröklődtek. A görög szépségi eszmény megalkotta legszebb arc és alak, messze alatta marad az első férfi és nő tökéletes szépségnek.

Az a férfi vagy nő, aki pénzt, időt és befolyást használ fel a célból, hogy az emberi test alakjának és arcának legmagasabb szépségésményét állítsa a világ elé annak a tudásával, amely mindenkinek, aki a kellő igyekezetet ki akarja fejteni, lehetővé teszi, naponként gyakorlatilag megvalósítsa a helyes életmód és az egészség és erő oly fokát, az életerő oly állapotát, amely nemes, erőteljes, egészséges, szép testet eredményez, az, akiben nagyobb fokban van meg az emberi természetbe a bölcs Teremtő által beleoltott szépségösztön. Viszont azok, akik lelkisínylik és leszólják azoknak az igyekezetét, akik ezt el akarják érni és másokat arra tanítani, vesztettek az emberi természetbe plántált szépségösztönből. A szeretet a szép arc, a szép alak, a szép jellem vagy a szépség más megnyilvánulásai iránt egyes emberekben kisebb mértékben van meg, mint másokban, ép úgy, mint ahogy a hit is kevésbé van meg egyes emberekben, mint másokban, ami részben átöröklése annak, hogy Ádám a bukás folytán elvesztette az emberi természet azon tökéletes szépségét, amelyről Isten azt mondotta, hogy „nagyon jó”.

A természet egész világában a szépség nyilvánvaló mozgatója a szervezet e tökéletes rendjének, amely jellemzi Istennek, az egész világmindenség Teremtőjének a munkáját. A szépség az állatvilágban a szervezés ugyanezen tökéletes rendjén alapul. Az alacsonyabbrendű állatok szépsége végtelenül változatos. Azonban az emberi arcon a fogatkozások nagy szembetűnők. Első öszületeink engedetlensége folytán jött be a bűn a világra; és a bűn munkálta ki hateraz éven át a tökéletlenségeket az emberiségben. Ez az oka annak, hogy miért van több tökéletlenség az embernél, mint az alsóbbrendű állatoknál.

Azok, akik megtanulják és engedelmessékednek az igazság törvényeinek, a legtökéletesebben egyensúlyozottak és testileg a legkitartóbbak. Az arc és alak szépsége normális és egyensúlyozott megjelenést, életerőt, egy belül és kívül tiszta testet, egészséges állapotot tüntet fel, amely minden fáradságot megérdemel. Egy életerős testből eredő energia eredménye a tiszta vérnek, az egészséges szívnek és tüdőnek és a test összes szervei normális működésének, amelyre mind szükség van az alak és arc szépségének az előidézésére.

FONTOS A TESTGYAKORLAT

Helyes irányú testgyakorlat nagyon fontos a morulatok kecsességének és a vonalak szépségének a fenntartásánál. Az izmok fejletlensége szögletesfélszögű és csunyává teszi a testet, a túlságos elvéredés pedig általában ernyedtté és többé-kevésbé rúttá teszi. Jólfejlett izmok nemcsak erőt és telje-

egyet kölcsönöznek minden tekintetben, és ott, ahol szükség van, hanem megadják azt a jellemet is, amely nélkül valóban szép megjelenés nem is lehetséges.

Azok a férfiak és nők, akik miután megtanulták alkalmazták a helyes életmód törvényeit, száznál beteges kinézésű állapotok után erős, egészséges, ügyes férfiasságot és szép nőiességet értek el, bizonyítékaiként annak, hogy senkinek sem kell beteges, erőtlen állapotban maradnia; és a testi ápolás fontososságának ma sok élő bizonyítéka van. A test erős, bátorszívű és szép megjelenésű férfi környezetének a bámulatát hívja ki. Ki nem akarna ilyen férfit atyjának nevezni? A csinos alakú, szép arcszímsima, egészséges bőri, tiszta, nyílt, ragyogó szemű szintén a csodálat kifejezését és tetszését váltja ki azokból, akik szeretik a szépet, mert szépsége olyan tulajdonságokra vall; amelyek szükségeseek ahhoz, hogy helyét a világon, mint feleség és anya kellően töltsse.

Egészség, izomerő, szép arc és alak a legkivánatosabb valami férfinél és nőnél egyaránt. Jelentik nekünk annak a finom sugallatnak a birtokát és a nemes férfiasság és nőiesség teljes öntudatos erejének tudatát ébresztik fel. Mindnyájunknak kell törekednünk és kívánnunk, hogy a tökély ezen magas fokára emelkedjünk, nemcsak azért, mert szeretjük a szépet — ami ösztönzőül kell, hogy szolgáljon — hanem azért, hogy képessé tesz minket arra, hogy elhelyezhessük helyünket a világon és mert jobb férfiakká és nőkké, atyákká és anyákká, férjékké és feleségekké leszünk — s ezek olyan tulajdonságok, amelyekre gyermekeinkre is átviszünk.

MIÉRT E NYOMORUSÁG?

Hova mehetünk, ahol nem találkozhatunk a férfiasság és nőiesség ily százalmas alakjaival? Megtárazzuk őket a legalacsonyabb és a legmagasabb társadalmi rétegekben. Mindnyájan szenvednek és élésközelben, boldogtalan életet folytatnak, amíg korán el nem szállnak.

És miért mindez a nyomorúság? Az első ok, hogy a betegség és a gyengeséget átvitte az ő utódaira. A másik ok ezen állapot áldozatainak tudatosságára, közönyre és restsége. Hogyha szembehelyezünk a természet törvényeivel, úgy meg kell, hogy adjuk annak az árát. Hogyha a nő a test nemes szerkezetét beleszorítja a fűzőbe, hogyha a lábát szűk cipőbe kényszeríti bele és magas sarkon jár, amely károsítja a testet a vonalából, ha a gyomrot megemésztés nélkül étellekkel tömi tele, ha elhanyagolja a belső tisztítást, a helyes izomfejlesztést és a mély lélekzetet, bizonyos lehet benne, hogy amint vet, úgy fog szülni. A természeti törvény nem ismer enyhítő körülményeket. Tudatlanság, lustaság vagy hanyagság az, ami a beteges, rut testnek és az egyetlen mód ilyen kívánatos állapot elkerülésére az, ha a természet követelményeinek megfelelően élünk.

Az egészség és szépség a tiszta vér és az élénk vérkeringés kérdése és ez a két dolog teljesen attól függ, hogy kap-e a vér elegendő tiszta oxigént. A mély lélekzet az egyetlen mód, amelyen a vér elegendő oxigéniséget kaphat ebből az életadó légnemű test-

ből; ilyen lélekzés pedig csak ott lehetséges, ahol semmi sem akadályozza a has működését. Mondani sem kell, hogy egy nem szűk ruha lehetővé teszi a has szerveinek, hogy elvégezzék a természet által rájuk bízott munkát és magától értetődik, hogyha ezt nem tehetik, úgy a nő egészsége szenvedni fog miatta és az életben való hasznavehetősége okvetlenül csökken.

A nő, aki szereti az igazi szépséget, amely a fűzők, magas sarkok és egyéb dolgok által el nem torzított természetes alakban áll, okos nő. Követendő példát ad a testvéreinek, egy olyan példát, amely elképzelhetetlen nagy jutalmat fog nekik hozni, hogyha követik az ő tanácsait. Nincs a testnek egyetlen olyan része, amely meg nem érezné a fűző rossz hatásait. A tüdő, a máj, a sziv, az agy, a belek és a nemi szervek borzasztó sokat szenvednek. Egy orvos megmondhatja, hogy a nők ezrei halnak meg évenként ráktól, tüdősorvadástól, hasdaganattól és más a fűző által okozott betegségtől. Mily bünt követnek el az anyák, hogy az élet ama szakában, amikor a nemi szervek és más nemes szervek fejlődésben vannak, leányukat beleszorítják a fűzőbe, amely akadályozza és késlelteti a fiatal test kifejlődését. Borzalommal olvassuk, hogy a kínaiak facipőbe szorítják a fiatal leányok lábát. De mi rosszabb: a lábak növést megakadályozni, vagy az emberi test nemes szerveinek a kifejlődését lehetetlenné tenni?

Menjünk el egy női gyülekezetbe és látni fogjuk a beteg, sápadt arcokat és bizonytalan testtartásokat. Mi ennek az oka? A halálos fűzőnek és a magas cipő-saroknak az eredménye ez, amely nagy mértékben főokozója egyéb betegségeknek. Nézzük meg a cipőt, amit a nők viselnek. Hogyha ezeknek a nőknek a meztelen lábát látnók, úgy tapasztalhatnók, hogy ez nem egyéb, mint a tyukszemek, göbök és sebek tömege, nem is szólván arról, hogy a testnek az egyensúly vonalából való kikökenése mily káros hatással van az idegekre és a hátgerincre. Így nem kell csodálkozni azon, hogyha a nők, amint anyákká lesznek, az orvoshoz fordulnak, hogy szerszámaival végezze el azt, amit a természet maga elvégzett volna, ha életük korábbi szakában kifejlődhetett volna az az erő, amely ennél a helyzetnél szükséges. De ezek a nők megadják az árát anyjuk és a saját maguk butaságának azzal a szenvedéssel, mely sokszor a sirba viszi őket. És miért? A stilusról és a szépségről való megrontott és veszedelmes fogalmaik miatt. Hogyan hozhatnak ezek a szegény, beteges teremtségek egészséges gyermekeket a világra? Ez lehetetlen. És az egy éven alóli gyermekek halandósága ötven százalék.

Az anyaság szépsége az igazi nőiességnek. Ezért minden nőnek, aki méltó akar lenni e névre, kívánnia kell ezt az áldást.

Ami pedig a szépséget illeti, minden nőnek kívánnia kell, hogy szép legyen. A helyes életmód, megfelelő étrend, ésszerű ruházat, rendszeres testgyakorlat és higiénikus környezet elegendő friss levegővel és vízzel nagyban hozzá fognak járulni ahhoz, hogy meghozzák a nőnek a szépségét. Ebben a tekintetben a nőnek minden alkalmat meg kellene ragadnia: ne legyenek a divat rabjai, hanem szenteljenek több időt a természeti szükségleteknek. Akkor ép oly szépek lehetnek hatvan éves korukban, mint huszonöt éves

korukban. Az itt mondottaknak sok élő bizonyítéka van; és ha az egyik nő ezt megteheti, miért ne tehetnék meg mindnyájan.

Néhány évvel ezelőtt olvasni lehetett egy nőről, akit híressé tett arcának és alakjának a szépsége. Ez a nő 18 éves korában görbe hátú volt, mozdulata félszeg és arca eltorzult volt. Fogycikázásai akkorák voltak, hogy szájalom és nevétség tárgya volt. Egy kiméletlen megjegyzés feletti elkeseredésében „a három grácia” szobor hívta fel a figyelmét. A márványból faragott nőknek a szépsége annyira hatott reá, hogy elhatározta, hogy ezen naptól kezdve

élete végéig rajta lesz, hogy lehetőleg megközelítse a szépségnek ezen eszményeit. Tanulmányozni kezdte a testápolást és mindent, amit tanult, azt gyakorlatilag is alkalmazta. Az eredmény az volt, hogy harminc éves korában általános bámulatot keltett a szépségével.

Az egészségi törvényeknek minden megszegése testi bűn. Ha az emberek ezt be fogják látni, több figyelmet szentelnek majd a test szükségleteinek, aminek eredménye lesz, hogy az arc és alak rutsága el fog tűnni és az igazi egészséges szépség foglalja majd el a helyet.

A. H.

A KÖVETKEZŐ HÁBORU

MIVEL a következő számban Sodoma és Gomora pusztulását vizsgálat tárgyává tesszük, valószínű, hogy érdekelni fogja olvasóinkat ezen esemény szimbolikus értelme is.

Pál apostol 1 Korinthus 10:11 versében megjegyzi, hogy az ó-testamentumi képek és események következő dolgok jelképei vagy előárnyékaiként szerepelnek és fel lettek jegyezve a mi intésünkre, akikre e korszak vége jutott. Dr. Edgar professzor a Biblia e komoly tanulmányozójának „Ábrahám élettörténete” című művében a következő érdekes fejtegetést olvasható:

„Sodoma tüzzel és kénkövel való pusztulása a névleges keresztyénség egyszer s mindenkorra szóló bukását és pusztulását szimbolizálja az evangéliumi korszak végén. Hogy helyes ez a felfogás, az kétségen kívül áll, mivel maga Jézus is a Lukács 17:28-32 versekben Sodoma pusztulását a mai gonosz világ bukásával hasonlítja össze. Hasonlóképpen a Jelenés 11. részében a keresztyénség „lélek szerinti (szellemi) Sodoma”-nak van bemutatva. Ez a fejezet „két tanubizonyosságról” beszél, mint mindnyájan tudjuk: az ó- és új-testamentomról, mely figyelmezteti a valóban szellemi keresztyéneket a névleges keresztyénség pusztulására ép, amiként Lót is megmentette, vagyis menekülésre hívta fel két angyal. Ezzel összhangban vizsgálva a dolgot — az Úr szavaival pontos összefüggésben — Lót e képben elsősorban a testi Izraelt ábrázolja és tágabb értelemben az evangéliumi korszak valódi egyházát, míg Lót felesége a „nagy sokaságot.”

A korszakok isteni terve általános körvonalainak szemléleténél — mint azt 1 Mózes 12-14 fejezeteiben látjuk — Sodoma pusztulása Zsidó-országnak Kedorlaomer által Krisztus előtt 606-ban történt pusztulását ábrázolta. Sodoma ezen első eseténél is bizonyos vonásokat látunk, melyek szorosan összefüggnek a szellemi Sodoma pusztulásával. 1 Mózes 14:10-ben olvassuk, hogy Sodoma és Gomora királyai Sittim völgyében estek el. E völgyben sok petroleum-források voltak — aszfalt, vagyis földi szurok (enyv) — nagyon gyúlékony anyag, mely földrengések alkalmával a Holt-tenger felszínére dobattak. (Igy történt ez 1834 és 1837 földrengés eseteiben is) Egynémely hírneves kutató Sodomáról úgy nyilatkozik, hogy ez a Holt-tenger déli végén feküdt, mely most teljesen víz alatt van. A Holt-tenger fenekén fekvő ezen aszfalt, valahány rengés előfordul, a felszínre vetődik s

nem ritkán lánggal lobban fel. Valószínűleg ezen természeti jelenség indította a prófétát Sodoma pusztulásának leírására: „Edom folyóvízei szurokká változnak. Edom az Ézsau leszármazottjai által lakott föld a Holt-tenger déli végénél délnyugati irányba terül el...”

Nemde megjegyzésre érdemes, hogy a petrol, vagyis a petroleum kérdés, mely az alábbi leírás szerint a világégésnek is előidézője volt, a szellemi Sodomát teljes pusztulással fenyegeti?

A KÖVETKEZŐ HÁBORU

Az amerikai Upton Sinclair-bó a „Weltbühne”-ben közölt kivonatot közöljük:

„Az angol világbirodalom tölgyfából készült házaikon épült fel. Angolország rendelkezett az ehhez szükséges anyaggal és legénységgel s ez utóbbiak aml dicsekedtek, hogy az ő szívük is tölgyfából van. De nemsokára reá felfedezték a gőzerőt s az angol birodalom a határtalan szénkészlet alapján nagyra nőkedett. Minthogy harminc évvel ezelőtt az önbegyújtató gépet fedezték fel és kitűnt, hogy amely hajó petroleumot használtak fűtőanyagul, kétszer annyit értek és egy a szénre alapított birodalom a pusztulásnak szenteltetett. Az angol kapitalisták mind petroleumot birtokukba igyekeztek keríteni és „Royal Dutch”, meg a „Shele”-féle és hasonló társaságokat szerveztek. Jelenleg pedig Mexikó, Közép-Délamerika, valamint Holland-India és más világviszonyú petroleumforrások felett rendelkeznek.

Németország szintén petroleum által hajtott flottákkal felett akart rendelkezni, evégből tervezték a németek a bagdadi vasutvonalat, hogy Mezopotámia, Perzsia és a Kaukázus petroleumforrásainak birtokba jussanak. Az angolok, franciák, oroszok és olaszok szövetségbe, hogy ezt egymás között osszák el s ez kezdődött a világháboru.

Az amerikaiak pedig bebeszélték, hogy „az amerikaiak ezt a háborút, hogy a világról egyszerre mindenkorra kiküszöböljenek minden háborút”, az az ember, aki ezt hirdette, a teológiát tanulmányozta, politikus és jogi hatalmasság is volt egy országban, de nem volt geografus, nemzetgazdász, hanem pedig specialista az öngyújtó-készülék és petroleum financia terén. Nem gondolt arra, hogy az angolok, franciák, olaszok stb. Németország petroleumgyűjtésének elpusztítása után szét kell osszák egymás

zött a zsákmányt, de ezt meg nem tehetik, mivel mindenik az egészet fogja kivánni. Azt sem vette tekintetbe, hogy az Egyesült Államok petroleumkészlete nagyon korlátozott és a Standard Oil Comp., vagyis az Egyesült Államok legfelsőbb bíróságától a harminckettőnek már mintegy husz év óta elég hatalmuk van, hogy elkeressenek egy elnököt vagy politikai pártot, ha ezek beleavatkoznának az ők tervekbe, hogy megakadályozzák a Royal Dutch Comp. vagy Shell Groups-ot a Mexikói, Guatámela, Nicaragua, Columbia, Venezuela petroleum-forrásainak ellenőrzésében — eltekintve Mezopotámiától és Kaukázustól.

Jelenleg pedig Franciaország akarja a keleti petroleumot egészen birtokába venni, mialatt Anglia Olaszországgal szövetségzik, hogy Franciaországnak ebben a részen részt vegyenek. Az Egyesült Államok pedig Mexikóban, Közép- és Délamerikában és más távoli országokban vetették meg a lábukat.

A következő háború nagy léptekkel közeleg és a petroleum-háború fog lenni Anglia és Franciaország között. Olaszországot és az egész Középeurópát is bele fogják vonni. Az Egyesült Államok pedig részen lesznek és mindaddig szemlélői a dolgoknak, amíg a Standard Oil tőkései meg nem állapítják, hogy a hadakozó felek közül melyik fizetne meg a legjobban s a petroleum-gyártás s a propaganda hivatalai akkor munkába fognak kezdeni és egy-két hónapon belül minden amerikai hazafi meg lesz győzve affelől, hogy a kultúra és a demokrácia melletti háborúról van szó.

En egy új petroleumforrás közelében lakom, ahol az utóbbi időben barátaim közül egy néhányan meg-

gazdagodtak, mások is, de hirtelen ismét leszegényedtek. Láttam egy kaliforniai város gyors felvirágzását, melyet szépen felparcelláztak. Láttam, hogy lakosai hogyan egyenetlenkedtek, ismét egyesültek és küzdöttek. Egyetlenegy városnegyedben egész kicsiny világháborukat láttam. A háboru bacillusai, áldozatok testében az irigység, kapzsiság, gyűlölet mérgét választják ki és a lelketlenek még hozzá képesek szomszédai és ez által a saját boldogságukat is aláásni.

A délkaliforniai petroleum kiaknázására nagy pénzüsségeket dobtak ki. Ebből háromnegyed rész elkalódott, miután legtöbbször tévesen fúrnak. Egyetlen helyen tucat-számra fúrnak kútakat, mivel sietni kell, hogy a közel fekvő másik terület tulajdonosa ki ne szivattyúzza a petroleumot. Így történik, hogy a házon háromnegyed része, amelyet megszerezhetnének az emberek — a földre szivódik vagy céltalanul felépített faszerkezetekre pazarlódik el. Ez nemzeti mértékhalpon ismétlődik, mivel a tőkések nem tudnak határozni igazságos elosztás mellett, megkísérelve szomszédjuk petroleumának elrablását — maguk is tönkre mennek.

Statisztikai kimutatás szerint az amerikai kormány 1920-ban — tehát egy béke évben — az elmúlt és jövő háborúkra az egész nemzeti bevétel 93% fordította: Másszóval: minden energiánk tizennegyedik részét az ember életének fejlődésére fordítjuk és 13 tizenmegyed részét az élet elpusztítására — és azután még mi csodálkozunk, hogy az Isten oly sok szerencsétlenséggel sújtja ezt a világot.

Dr. Edgar, professor.

A NAGY ORION-KÖD VARÁZSA

A MA végtelen távoli óriási ködvilág csodája, melyet a laikus „kaszás-csillag“, „hadak útja“, „tejtűt“ elnevezés alatt ismer, megragadó festői vonásokkal van ecsetelve Edgar Lucian Larkin a kaliforniai Mount Lowe csillagvizsgáló igazgatójának egy dr. Archenbold csillagászati igazgató „A világűr“ című folyóiratában közölt cikkében. Larkin a Mount Wilsonon épült Carnegie csillagvizsgáló nagy lencséjével többszörös kísérletek után kiválóan sikerült fotografákat készített e csodálatos köd centrumáról, a negatívumokat megnagyította és mint D. aposztrofumokat megfelelő világításba hozta. Az égi szépség és pompa látása — ecseteli Larkin, mint az elsötétített szobában a szemelőre gyakorolt benyomás tárul fel meglepett szem előtt a villanyfénynél a lemez mögötti bekapcsolása által. Emberi szem sohasem látott és nem látott képhez hasonlót. Fiatalságotól kezdve — mondja Larkin — mindig csodálatlalt figyeltem az Orion-ködöt és csodálatom az évek multával csak fokozódott; de egyszer sem láttam azt oly világosan, mint most, hasam sejtettem azokat a pompás képeket, melyek a köd felületének tetsző felszín mögött rejtőzködnének. Most azonban leleplezi előttünk ez a csodás felvétel, hogy a köd közepe egy óriási méretű mélység nyílása, melynek falai egy messzi távolba haladó végpontba nyúlnak és fénylő, csillogó anyagból van. E ködmélység mélysége szabálytalan. A csodálatos falak, a tetőzet,

oldalal és az alap szintén szabálytalan alakokat mutatnak. A világűr verne e mélységének, padozatának, kozmikus változásainak mérete meg nem állapítható. Mélysége, szélessége, szakadozott, szabálytalan nyers belseje csak ésszel, de mikrométerrel nem mérhető meg. De ha feltesszük, hogy háromszor oly mély, mint a nyílásának átmetszete, akkor mélysége meghaladná a 200 trillió kilométert, mely nagyság megfelel a Szíriusz és a naprendszer közötti távolságnak. Egy 3000 körpályára terjedő, a Neptun pályájának megfelelő keresztmetszetben mozoghatna e hatalmas méretű nyílásban, vagy pedig a föld pályájának megfelelő 90,000 egymás mellé fektetett kör. A mienkhez hasonló naprendszerek ezrei nagyszerűen elférnének e kiterjedt nyílásban. De e térben sötétség sehol sincsen, csak világosság. Minden képzetet meghaladó leírhatatlan világításban fénylenek és izzanak a falai. Milliányi parányi, csillogó pontocskák, kozmikus gyémántok díszítik gigantikus belsejének minden részét. Az oldalfalak befelé és kifelé is eltolódnak s ez oszlopos kinézést kölcsönöz nekik. Ez a ködözet, amely körülbelül 8 quadrillio km.-re van tőlünk, a legnagyobb-e a világűrben vagy sok máséhoz hasonló (?) A Mount Lowe-hegy csúcsán, amikor az eső a porok még a nyomát is mind lehozta a levegőből és víz pára sincsen az atmoszférában a nagy reflektor az Orion egész csillagképét csillogó, fénylő ködözetbe

burkoltan mutatja be. Valamivel világosabb, mint az ég világos háttere, mivel az egész csillagkép köd-lepelbe van burkolva egyes helyek nagyon kicsiny, sötét terének kivételével, mely helyeken hiányzik e fényt kisugárzó matéria. Világos tehát, hogy a létező matériák legnagyobb része még nem sűrűsödött izzó napokká és világokká. A tudomány mindmáig képtelen felvilágosítással szolgálni, hogy a gáz- és köd-tömegek hogyan képesek kilővelni magukból porrészecskéket és hasonló anyagokat, e csodás fényt egy fagykemény űrből abszolút nullpont — 274 fok mellett — feltéve, ha létezik egyáltalában ily állapot. Vagy mindezekig nincsen megfejtve az égtájak és ködös világok kozmikus fénye. Ez a végtelen nagy űreg az Orionban, mindenestre a legragyogóbb ob-

jektum, melyet az ég fényképezése által nyertünk csodálatos szépségében.

Önkénytelenül is, nemde a Jóhoz intézett isteni kérdés jut eszünkbe: „Összekötheted-e a Fiastyúk szárait, vagy a Kaszás-csillag (Orion) köteleit megoldhatod-e? (Jób 38:31) Valóban nemsokára megoldódnak e kötelek és a csodálkozó, imádkozó emberiség bele fog tekinteni s csodálattal és hódolattal hajlik meg azelőtt, aki életre hívta mindezen vázolatlanul szépséges csillagzatokat.

Minden bizonnyal nagy csillagaszainknak is mindinkább el kell vegyülniök Dávid ez énekében:

„Az eget hirdetik az Isten dicsőségét és az Ő kezének műveit az ég kiterjedése.“ — Zsoltár 19:1-3.

G. Z.

DR. ÁBRÁMS ÉS AZ ELEKTRONELMÉLET Irtta: W. T. H.

(Folytatás a múlt számból)

Egyes atomok pozitív villamosságuk, mások negatív elektromosságuk. Ezek az úgynevezett „rest“ atomok. Mindössze hat „rest“ atomrendszer van. Ezek az előbbi táblázaton voltak megjelölve. Ezek a következők:

2 Helium	2	2 keringő elektronnal
10 Neon	10	" "
18 Argon	18	" "
36 Krypton	36	" "
54 Xenon	54	" "
86 Niton	86	" "

Mi az oka annak, hogy egyes atomfajták reakciója negatív, a másoké pedig pozitív? És miért különbözik annyira a hat rest atom az összes többi atomoktól? Egy olyan elmélet, amely anélkül, hogy az ismert tényekkel ellentétbe jutna, megtud felelni erre a kérdésre, bizonyára megérdemli a figyelmet. A Rutherford—Soddy-féle atomisztikus modellek ésszerű magyarázatát adják ezeknek a rendkívüli jelenségeknek. Föltevésük szerint a keringő elektronok koncentrikus gyűrűkbe, vagy helyesebben koncentrikus csészékbe vannak rendezve, mivel a mag minden oldalán vannak elosztva, egy football labda borításához hasonlóan és pályájuk nem egymással párhuzamosan fut, mint a Saturnus gyűrűi vagy szalagjai. Ezek az elektron „csészék“ a magtól és egymástól aránylag nagy távolságban keringenek (nehány alább felsorolandó kivételtől eltekintve). A hidrogénatom kivételével az összes atomrendszereknek legalább egy gyűrűjük vagy csészéjük van, amelyek a mag körül keringő elektronokból állanak. Csak az egyetlen proton és egyetlen elektronból álló hidrogénatomról mondható, hogy nincsen tulajdonképeni magja, mivel mindegyik töltés bolygószerűen kering a másik körül. Ezen atom eltérő szerkezete a hidrogénáznak rendkívüli kémiai aktivitására, hatékonyságára vezető vissza.

Helium a második atom rest rendszer. Miért? Ez annak a körülménynek tulajdonítandó, hogy mindkét elektronja a mag két ellenkező oldalán kering, am' az egyensúlyt és az elektromos stabilitást (szilárdságot) biztosítja. Négy protonból és két elektronból álló magja ugyanezt az elrendezést mutatja, mint a rádiumból és más erősen rádióaktív anyagokból kisugárzó alfarészecskék. Valamint a két magelektron

fenntartja a négy proton stabilitását, épügy biztosítja mindkét külső elektron, amelyek a mag ellenkező oldalain vannak és amelyek egymást vonzzák, az egész rendszernek a stabilitását. Ezért rest atom a heliumatom.

Azt hiszik, hogy az összes atomfajtáknál a rendszer első gyűrűjében vagy csészéjében soha nincsen több két elektron bolygónál, és hogy e szerint az összes több, mint két külső elektronnal bíró atomoknak ennek megfelelően több gyűrűjük van. A hat rest atom tehát olyan atom volna, amelyeknek csészéjében éppen megteltek, míg a többi atomfajták külső csészéi csak részben vannak megtöltve. Hogyha mindegyik gyűrű vagy mindegyik csészéje szimmetrikusan elektronokkal van megtöltve, akkor az atom „telített“ vagy rest állapotban van; ezért nem igyekszik más atomokkal molekuláris összeköttetésbe jutni, hogy további telítettséget érjen el, ámbár egy telítetlen rendszer arra törekszik, hogy hatalmába kerítsen egy vagy több olyan elektront, amelyek egy rest atomban bőven találhatóak, hogy ezekhez csatlakozzon és ezekkel molekuláris egyesülésbe jusson.

A Neon tíz keringő elektronjával a második rest atomrendszer. Tehát két teljesen megtöltött gyűrűjű vagy csészéje kell, hogy legyen. Hogyha első csészéjében két elektron kering, úgy a másik csészéje nyolc elektronnal kell, hogy álljon. Ez egészen logikus, mert hogyha a második csészéje oly messzire esik az első-től, mint az első a magtól, úgy ez pont négyszer akkora helyet kell, hogy elfoglaljon, mint az első és azért négyszer annyi elektront fér bele, tehát nyolc. Több, mint tíz külső elektronnal bíró atomoknak több, mint két gyűrűjük kell, hogy legyen.

A harmadik rest atomrendszer az Argon. Tíz-nyolc keringő elektronja van — kettő az első, nyolc a második és nyolc a harmadik gyűrűben. Ezért a harmadik csészéje nem lehet ugyanolyan távolságú a másodiktól, mint ez az első-től. Az a körülmény, hogy a harmadik csészéje ugyanannyi elektront tartalmaz mint a második, arra a logikus következtetésre vezet el, hogy ez a másodikat egyezően vagy közbenként nélkül e fölött bizonyos mértékben arra mintegy ráborul.

A negyedik rest elem a *Krypton* 36 keringő elektronnal. Hogyha első csészéjében kettő, a második és harmadik csészében 8—8 „bolygó“ van, úgy a negyedik csészében 18 elektronnak kell lenni. Ez azt mutatja, hogy a harmadik és negyedik csésze közötti távolság ép olyan nagy, mint az első és második csésze közötti távolság. Más szavakkal: átmérője háromszor akkora, mint az első csészéé, azaz kilenceszer akkora térfogatu és kilenceszer annyi elektronja van, mint az első csészének. Ez összesen 36 elektron négy csészében; tehát az első három csésze egymástól való távolsága, térfogata és töltése olyan volna, mint a megelőző elemé az (Argoné), míg a negyedik csésze teljesen szimmetrikus a másik három csészével.

Az ötödik rest atom a Xenon. 54 elektronbolygója van, tehát tizennyolccal több, mint a Kryptonnak. Tehát az ötödik csészének a negyedikre kell, hogy állítsz kedjen, mivel mindkettőnek tizennyolc elektronja van. A negyedik és ötödik csésze elrendeződése ugyanaz, mint ezen elektronnak második és harmadik csészéje, amint azt már láttuk párosan és összekapcsolva. A hatodik rest atomnak a *Nitonnak* 86 külső elektronja van, tehát 32-vel több, mint a Xenonnak, amelyek egy hatodik csészét alkotnak, amely átmérője nagyságának megfelelően az ötödiköt bizonyos távolságnyra van.

Azon atomoknak, amelyek elektronjának száma a Xenonénál nagyobb, még egy a hatodik csészéhez illeszkedő hetedik csészéjük van. Azonban nincs olyan atomrendszer, amelynél ez a hetedik csésze meg volna töltve, mert egy hetedik csésze teljes megtöltéséhez legalább 32 elektron szükséges. Egy ilyen atomnak azután 118 külső bolygója kellene, hogy legyen, míg ezzel szemben, amint azt a táblázat mutatja, a legnehezebb atomnak az urannak is csak 92 elektronja van; tehát hetedik vagy utolsó gyűrűje csak két elektronnal áll. Ezért „nem telített“ rendszernek tekintik.

A rest rendszerek leírásából kitűnik, hogy egy „telített“ proton keletkezéséhez több szükséges, mint az egy protonok és elektronok egyenlő számban legyenek meg. A 92 atomfajta mindenképpen ugyanannyi pozitív töltése van, mint negatív, mert éppen annyi keringő elektronja van, mint amennyi főlősleges proton van a magjában. Azonban, hogyha az elektronnak a mag körüli elrendeződése olyan, hogy a külső csésze csak részben van megtöltve, akkor a rendszer „nem telített“ és azért, hogy telítettégre jusson, szomszédatomokkal igyekszik összeköttetésbe jutni. Ily módon képződnek a molekulák. Ez már most ilyen molekularendszerek felbontódnak, mint például a laboratoriumi kísérleteknél, gyakran fordul, hogy a molekula legkevésbé jóllakott (telített) atomja egy másik atom elektronját tulajdonítja. Kémiai kísérleteknél ez könnyen bebizonyítható.

Az atomrendszerek, amelyek egy rest atom felett állat vannak, megfelelő pozitív és negatív értékek, mint például a fluor és a natrium, amelyek a molekulában való helyüket a rest Neon atomrendszerrel és után foglalják el. A fluornak a külső csészében egy negatív elektron hiányzik, ezért negatív töltést kíván, míg a natriumnak egy elektronnal töltve van, mint amennyi a második csészéjének a

töltéséhez szükséges; ezért egy további csészét vagy gyűrűt rak le csak egyetlen keringő elektronnal. A natriumatom tehát kétféleképpen érheti el a telítettségét. 1. További 7 elektron megszerzése a harmadik csésze teljes kitöltéséhez; vagy pedig 2. az egy főlősleges elektronnal való lemondás és csak két teljesen megtöltött csészének a megtartása, amint azt a Neonnal látjuk. Nyilvánvaló, hogy a második mód könnyebb az elsőnél. Ennek megfelelően a végzett kísérletek is megmutatták, hogy a natriumatom könnyen elbocsátja az egyetlen elektront; és ezen hajlamánál fogva azt mondják róla, hogy pozitív egyértékűsége van. A magneziumnak pozitív kétértékűsége van, az alumíniumnak háromértékűsége. Azaz annyi elektronjuk van külső csészéikben, amelyekről, hogy telített állapotban jussanak, lemondanak.

Az alumínium után következő szilícium külső csészéjének 4 elektronja van, ez tehát csak félig van megtöltve. Ezen atom telítettségének két hasonló mód van: vagy még további négy elektront vesz fel külső gyűrűjének vagy csészéjének a teljessé tételéhez, vagy pedig lemond négy elektronnal, hogy visszaállítsa magát a két gyűrűrendszerre. Különös, hogy a kísérleteknél azt találták, hogy a szilícium ép oly könnyen reagál elektro-pozitív, mint elektro-negatív; ezért amphoterikus rendszernek nevezik. A három legközelebbi atomfajtanál (foszfor, klor, kén) az értékűségek pozitív és negatív között váltakoznak. Negatív értékük három, kettő és egy. Mivel külső csészéjük majdnem teljesen meg van töltve, úgy a telítettség legegyszerűbb módja az, hogyha a hiányzó elektronokat pótolják, ahelyett, hogy elektronokat leadnának. Az összes atomok magatartása tehát keringő elektronjaik koncentrikus gyűrűelrendeződésétől függ. Az értékűségek ugyanezen fokozatos emelkedése, amely az imént leírt Neon és Argon rendszereknél fennáll, az összes többi egymás után következő rest rendszereknél figyelték meg.

HONNAN JÖN A RADIÓAKTIVITÁS

Miután megvizsgáltuk az atomok apró szerkezetét, most már fel leszünk készülve arra, hogy a rádióaktivitást és a sugárzó energia alapjául fekvő okokat megérthessük. Mi az a különös jelenség, amelyet a rádiumnál és más nehéz atomoknál látunk? És vajon rádióaktív-e minden anyag? Feleljünk először a második kérdésre. Kétségtelen, hogy bizonyos fokig minden anyag rádióaktív, noha a rádióaktivitás a magas atomsúlyú „elemeknek“ sokkal jobban lép előtérbe. A kisugárzások csak utóbbiaknál elég erősek arra, hogy fényképlemezekre vagy foszforeszkáló ernyőkön látható nyomokat idézzenek elő. Mindamelllett más kísérletek közönséges anyag energiakisugárzásáról tesznek tanúságot. Ábráms reakciói ezt nagyon jól beigazolják.

Már régebben rájöttek arra, hogy egy töltött elektroszkóp „fogyása“ sokkal hamarabb megy végbe, mint azt a készülékek tökéletlensége vagy egyéb okok megmagyarázhatnák. Azt hiszik, hogy rádióaktivitás veszteségének 70 százalékát a készülék felépítésénél felhasznált közönséges anyagnak tulajdonítják és hogy ez az elektroszkóp külső töltését semlegesíti. Többféle kísérlet bebizonyította, hogy a vesz-

teség főoka nem a készüléken kívül keresendő, hanem magában a készülékben. Megfigyelték továbbá, hogy az elektrózkopnál felhasznált különböző anyagok a semlegesítés vagy „leadás“ különböző fokozatait eredményezték.

Rájöttek arra, hogy az összes fémek a közelükben lévő levegőmolekulákat jónizálják, mindegyik ércfajta ezt más és másképpen idézi elő a maga jellegzetes módján. Ez további kísérleti bizonyíték azon elmélet mellett, hogy a rádióaktivitás minden anyagnak a tulajdonsága, hogy azonban, amint azt már mondtunk, a kisugárzás foka az atom nehézségétől és bizonyos más belső tulajdonságoktól függ. Míg egy gr. rádium másodpercenként 37 billió alfarészecskét sugároz ki, addig egy könnyebb anyagból hasonló mennyiség ugyanannyi idő alatt legfeljebb néhány ezer vagy néhány száz alfarészecskét lövel ki és ezért ez a kisugárzás közönséges módszerekkel nem lesz észrevehető. Russell azonban a rádiumsugarakkal végzett kísérleteinél gyenge fotografikus hatásokat figyelt meg, melyeket közönséges anyag idézett elő, ami ismét bizonyíték amellett, hogy a rádióaktivitás minden anyagnak a sajátossága. Noha az utóbbi kísérletet másképpen magyarázták, mégis elismerték, hogy ez a természetes fotografiai behatás közönséges anyag rádióaktivitásától eredhet, különben ez a jelenség megfelfedezetlen rejtvény maradna.

Miért sugározna ki valamely anyag állandóan energiát? Micsoda mechanizmus működik az anyagban, amely ezt a jelenséget előidézi? Különösen a magas sulyu atomok rádióaktivitását bizonyos atomok belső rázkódtatására vezetik vissza. Az elektrópályák túltöltése, amely molekuláris összehúzódások és más okok következménye bizonyos atomok szilárdságának a megzavarását és következésképpen meglazulását idézi elő. Hogyha egy atomrendszer magja „telítetlen“ állapotba jut, akkor az alfarészecskék erupciója (kitörése) következik be. Ezek helyét elektronok foglalják el, hogy a megzavart egyensúlyt nyomban helyreállítsák. Ilyen kitörések gyakran az egész atom felrobbanását okozzák.

Erősen rádióaktív anyagoknál ezen rombolási folyamat szakadatlanul tart; a rádium például másodpercenként sok billió részecskét lövel ki minden grammól. Ha még oly mérhetetlenül nagyok is tetszik az atomisztikus robbanások száma, mégis összehasonlítva ezeket, az egy grammot kitevő atomok összsámával olyan csekély, hogy kétezer évig tartana, amíg ezen sebesség megtartása mellett egy gramm összes atomjai felrobbannának. Ebből a szempontból egy telítetlen atom erupciója ritka jelenség, ép úgy, mint ahogyan egy millió égi testek közül felrobbanó üstökös egy egészen elszigetelt jelenség; azonban ezek a csillagfoszlányok nekünk soknak látszanak, mert nem vagyunk képesek a helyes mértékkel mérni a dolgot. Hogyha egy millió tonna víz tartalmazó tartályból minden percben 10 csepp szivárogna ki, akkor ezt egészen jelentéktelennek tekintenők. Ép oly csekély a pozitív és negatív részecskék kisugárzása viszonyítva ahhoz az óriási számhoz, amely ebben az erőtartályban benne van. Rutherford és Geiger kísérletei a polonium alfasugarával behizonyították, hogy ezek az erupciók az

idő és hely tekintetében a „véletlen“ törvényének vannak alávetve. Ennek dacára oly folytonosak, hogy a közönséges megfigyelőnek úgy tetszik, mint hogyha egy belső szervezetnek alávetve szüntelenül egy meghatározott sebességgel kilöveltetnének.

Hogyha gyorsan száguldó elektronok vagy beta-részecskék heves kilökése következik be, akkor a szomszédos atomoknál és molekuláknál zavarok következnek be. Ennek következménye Bohr tanár állítása szerint, hogy különböző atomok elektrópályáinak a méreteiben változások állanak be. Hogyha azután ezek a megzavart pályák ismét rendes állapotukba térnek vissza, szükségképpen energia fogyasztatik el. A gammasugarak példa a sugárzó energia ezen formájára. Nem visznek magukkal töltést és nem állanak elektronokból és protonokból. Ez szemben azonban olyan energiamennyiségük van, amely pontos arányban áll a zavarral, amely ezt az energiát előidézte. Hasonlóképpen befolyásolják egy anyag felszínén fekvő atomok elektrópályáit a kívülről jövő megzavarások, mint egy villamosáram vagy egy az anyagra eső fénysugár; a kiegyenlítő folyamatnál energiakifolyás történik, amelyet a „rádió“ általános nevével jelöltek meg, ami annyit jelent, mint kisugárzás.

Plank 1901-ben felfedezte, hogy mindenféle kisugárzás, tekintet nélkül arra, hogy fényről, meleg vagy valami másról van szó, olyan tömegekben történik, amelyek változatlanul arányosak a „hullámhosszhoz“, vagyis a zavaró ok egymásutánosságához. Plank ezt a tényállást egy bizonyos matematikai alapra fektette és az általános számbeli arány, amelyet ő felfedezett, „Plank-féle állandó“-nak nevezte. Ez minden esetben alkalmazhatónak bizonyított tekintet nélkül a hullámhosszra, amelyet a kisugárzás előidézik. Egyes energiakisugárzások tömegre nézve oly csekélyek, hogy kísérletileg meg nem figyelhetőek. Ennek dacára egy olyan gyenge kisugárzást, amelyet egy közönséges gyertya fénye három méter földnyi távolságra előidézik, látható hatást gyakorol egy fényképlemezre.

Gamma-sugarak, X sugarak, rádió-hullámok akármilyen fény- vagy meleg-sugarak együttvéve elektron jelenségek, energia kisugárzás megnyilvánulásai elektrópályák megzavarásának. Az egyetlen különbség a rezgések gyakoriságában áll. A kisugárzás gyakoriságát a romboló tényező gyakorisága (nem pedig összege vagy száma) határozza meg. Tehát egy erős fényt és egy gyenge fényt, melynek gyakorisága egyforma, egy adott felületre rábocsátunk, akkor a felszínen található atomok elektrópályái mindkét esetben egyenlő mértékben fognak befolyásoltatni. Az erős fény több atomra van befolyással, mint a gyenge fény, azonban az egyes atomoknál nem okoz nagyobb zavart, mint az ugyanolyan gyakoriságú gyenge fénysugár. Mindkét atom mindkét esetben ugyanazt az energiamennyiséget adja le.

Ha azonban a gyakoriság megnövekedik, úgy a kisugárzó energiamennyiség is nagyobb lesz. Ha a két fénysugár közötti arány ugyanaz marad, azaz esetenben egy magasabb gyakoriságú gyenge fény nagyobb mennyiségű kisugárzást okoz, mint egy kö-

nyebb gyakoriságu erős fény, noha a kisugárzás összáma az utóbbi esetben nagyobb, mert ennél a kisugárzási folyamatnál nagyobb számu atom vesz részt. Az arány gyakran olyan, mint a 25 Wattos izzólámpa és az 1000 tiz Wattos égők között. Az utóbbi szám több fényt ad, azonban az egyes lámpák nem oly világosak, mint egy 25 Wattos izzó körte. Tehát nem a tömeg, hanem a zavaró elem gyakorisága az, amely Plank elmélete szerint valamely atomrendszerénél az elektronpályák összehúzódását, vagy kitágulását meghatározza. Plank „mennyiségi elméletét“ 1901-ben, mikor még nem tudtak sokat az atomszerkezetről, a tudósok nem fogadták tárt karokkal. Azonban a Plank-féle „állandót“ Einstein felépítése új életre keltette, amennyiben felhasználta a testek különleges melegének a kiszámításánál, még pedig oly bámulatossá sikerrel, hogy pontosságá többé nem volt kétségbe vonható.

Azonban a „mennyiségi“ elmélet elfogadása az éterelmélet alapos módosítását, ha ugyan nem teljes feladását, jelenti. Mig eddig a kisugárzásokat rezgéseknek vagy hullámmozgásoknak tekintették egy aetherközegben a víz hullámaihoz hasonlóan, addig Plank

azt vallja, hogy ezek a kisugárzások apró energia-csomócskákból állanak, amelyek minden irányban kilökötnek, amelyek mindenikében egy és ugyanannyi energiámennyiség van, ameddig a forrás egy bizonyos gyakoriságra indítatik.

Természetes, hogy ennek az elméletnek is megvan a maga nehézségei, aminthogy a régi aetherelmélet hívei is megoldatlan problémákkal találják magukat szemben. Az előbbi azonban a kisugárzások eddig megmagyarázhatatlan jelenségét oly kielégítően magyarázta meg, hogy a tudományos közvélemény gyorsan a mennyiségelmélet felé fordult a régi feltevés feladásával. Az nem kétséges, hogy a kisugárzó energia hullámszerűen tovaterjed, mert a keletkezése ugyanolyan módon jön létre, mint a víz hullámok keletkezése. Azonban ez a hullámmozgás magában véve a tömegre szorítkozik és azért a feltételezett aethernek a jelenségei. Tényleg eddig egyetlen egy kísérlet sem igazolta be az aethernek a létezését és ha az összes ismert jelenségek között az aether segítségével az összefüggés meg nem állapítható, úgy okkal helyesebb azt teljesen feladni.

(Vége következik.)

A MAGDEBURGI NAGYGYÜLÉS

HUSVÉT után a németországi Biblia-tanuló keresztyének felekezete és osztálykülömbőség nélkül Magdeburg város vén falai között nagygyűlésre jöttek össze, melyet a város egyik legnagyobb termében tartottak meg, mely ez alkalommal virágdiszbe volt öltöztetve. A kereszt-korona felvénny, mely virágból és fenyőágból volt fonva s a négy méter nagyságu diadalpálma, mely az előcsarnok alacsony fedelén volt látható, üdvözölte először a terembe ülő léleekben boldog tömeget. A hosszú, hosszú napok után barátságosan mosolygott a nap a 3500 ülőhelyet számláló terembe, gyönyörű színnel vont a szónoki emelvény hátterén a zöld fák között díszítő 35 méterszög méter nagyságu Urunk mellképét. A gyűlést Rutherford beszéde nyitotta meg. Rövid, megható szavakkal ecsetelte az igaz keresztyén ember pályáját és sorsát. Felemelőleg és buzdítólag hatott minden szava.

A három napos nagygyűlés alatt többen tartottak nagyhatásu beszédet — az önfeloldozó keresztyénekhez, valamint a nyilvánosságához.

A beszéd alatt soha nem látott öröm gyult az arcokon. A gyűlés után boldog lelki állapotban oszlott szét a mintegy négyezer fős tömeg Isten országa jó hírét szívükbe szívva.

A három napig tartó nagygyűlés alatt bűntudat nem zavarás nem történt, csu-

pán a második nap nyilvános előadásán véletlenül elejtett valaki egy vészlámpát a terem hátsó részén és ebből pánik kerekedett, mire ijedten ugráltak fel helyeikről az emberek, de miután a zenekar egy, az Istent dicsőítő énekbe kezdett, újból elcsendesedtek és a legnagyobb csendben, fokozott figyelem mellett fejezhette be Rutherford elnök nagyhatásu beszédét, amely sok csüggedő szívet keltett életre.

A nagygyűlés második napján Magdeburg város tanácsa egy tanácsos által képviseltette magát és a Biblia-tanuló keresztyének nagygyűlésének Magdeburg város áldást kívánó üdvözlő szavait tolmácsolta. Azt az óhaját fejezte ki, hogy az ország minden részéből összesereglett Biblia-tanuló keresztyének érezzék jól magukat Magdeburg város vén falai között.

Mikor jön el az az idő, mikor itt nálunk Romániában a városi tanács szívesen látott vendégekként üdvözlí majd a Biblia-tanuló keresztyéneket? Vagy, ha nem is üdvözlí őket s nem is kíván áldást működésükre, mikor engedtetik meg nekik, hogy nyilvános előadást tartsanak?

Amíg nálunk a Biblia-tanuló keresztyéneket, mint gonosztevőket kezelik, míg bezárják, megbörtözzük őket, a bibliájuktól megfosztják, addig itt konzolidációról szó sem lehet.

Meg kell tanulnia minden népnek és nemzetnek, hogy „az igazság, Isten ígéje felmagasztalja a nemzeteket, a bűn pedig gyalázatára van a népeknek.“

FRANCIAORSZÁG ma már a demokrácia útjára lépett. A francia nép, mely a francia forradalomban útat mutatott az egész emberiségnek és először írta zászlajára Szabadság, Egyenlőség és Testvériség jelszavát, a világháboruban és az utána következő időkben megcsufolta önmagát. Nem a nép volt ebben a hibás, hanem azok a politikusok, akik engesztelhetetlen gyűlöletre és megbékélést nem ismerő bosszuállásra buzdítottak. Kétségtelen dolog, hogy Németországnak fel kell építenie Franciaország elpusztított vidékeit, de maga Németország is kimerült a háboruban és először meg kell erősödnie ahhoz, hogy a jóvátételi kötelezettségének meg tudjon felelni. Poincaré francia miniszterelnök azonban türelmetlen volt és politikájához a nép beleegyezését kellett kikérnie a múlt héten lefolyt választásokon. Egy új politikus nevét kell megtanulni most mindenkinek, **Herriot**-nak hívják, mert ennek a politikusnak a pártja jutott be többségbe és ennek a politikusnak az akarata lesz irányadó Franciaország jövő politikájára. Ez a politikus pedig az európai békét hirdeti és ennek a békének útját fogja egyengetni.

ANGOLORSZÁGBAN a kormányrajutott munkáspárt az európai politikában szinte tehetetlenül állott mindaddig, amíg a most megbukott Poincaré politikájával keresztezte mindenütt az útját. Az új francia választások után Macdonald, az angol munkáskormány elnöke a maga világnézetével és emberies felfogásával egyező francia miniszterelnökkel fog együtt működni és új európai politikát diktálni. Európa két legnagyobb országának élén demokratikus és szabadszellemeű kormány áll, ez az örvendetes tény ki fog hatni Európa minden népének boldogulására. Ebben a nagy örömben fokozottan érződik a szomorúság afelett, hogy Németország a két hét előtt lefolyt választáson nem nyilvánította ki ilyen határozottan akaratát a béke és a demokrácia mellett.

LENGYELORSZÁGBAN a lengyel államfő kijelentette, hogy a minisztertanács elhatározta a kisebbségeknek a békeszerződésben foglalt védelmi intézkedéseinek felfüggesztését. E beszéd legkínosabb hatását keltette a külföldi sajtóban s ezért elhatározta a minisztertanács, hogy a jövőben az államfő beszédeit mindig meg fogja cenzurálni, nehogy olyan dolgok kerüljenek ki külföldre, amelyek az eddigi rokonszenvet Lengyelországgal szemben veszélyeztetnék.

Különben a lengyel vezető lapok közlése szerint a lengyel kormány a napokban be-

adja lemondását. A lemondás főokul a francia választásokat tartják. Ilyen körülmények között a lengyel kormány, amely Franciaországgal annyi szál köt össze, helyzetét nem tarthatja. A kormány visszavonulása ismét Pilsudszki személyét hozza előtérbe.

JUGOSZLÁVIÁBAN számoltak le először a francia választások által követett új politika szükségességével. Jugoszláviában régebb igen nagy harcokat vívtak Pasics miniszterelnök kormányával, amely miatt a horvát parasztok vezérének, Radicsnak, el kellett menekülnie az országból. Hosszas és lázas harcok folytak, Pasics erőszakkal próbálta nemcsak a horvátokat, de a magyarokat is letörni és az ottani magyar pártot is oszlatta. Mindezt néhány nappal a francia választások előtt csinálta és ime két nappal a francia választások után Pasics már nem miniszterelnök s a jugoszláv király az ellenzéki pártok vezérének adta a megbízást, hogy kormányt alakítson. Ebben az új kormányban már részt fog venni a még most külföldön élő Radics is és be fog következni, hogy mint száműzött politikus országának élére kerül.

De nemcsak Európában, hanem a messze Ázsiában is ez a hét a demokratikus forradalmat vigasztaló döntését hozta meg. Japánban is választások voltak és a japán nép ugyan csak megbuktatta a szabadságjogokat és haladás törvényeit tiszteletben nem tartó kormányt és szintén az ellenzékot juttatta be többségbe az összeülő új parlamentbe. Európában, mint ijesztő mumussal szokás, nyegtetőzni a sárga veszedelemmel. Ez a veszedelem szerintük azt jelenti, hogy a japán nép, amely hihetetlenül szívós és szaporas mindazt, amit az európaiak csinálnak, megtanulja és tökéletesíti, egy szép napon fogja özönlenni a maga seregeivel Európát, véget vet az európai civilizációnak. Abban a pillanatban azonban, amikor Japán mar a demokratikus haladás útjára tér, ennek veszélynek előhozatala nem számíthat arra, hogy komolyan is vegyék. A demokrácia az jelenti, hogy a különböző népek békésen akarnak egymás mellett munkálkodni és a munkálkodásuk eredményeit békésen adják egymással kicserélni. Japánban is bebizonyosodtak, hogy egy szép napon még Európa is elfoglalják, de a japán nép ott is van a kalandos politikának és a békét kívánja. Megmutatta ezt a most lefolyt választásokkal és a japán nép elhatározása szorosan belekapcsolódik azokba a biztató jelekbe, amelyeknek a héten Európában voltunk tanui.

Bibliatanuló vagy? —

friss levegőt sem élvezheted

Minden kommentár nélkül itt közlünk egy levelet, melyet egy zsilvölgyi Bibliatanuló bányász küldött szerkesztőségünkhez.

KEDVES TESTVÉREK AZ ÚR JÉZUSBAN!

Május 4-én vasárnap történt, hogy a vulkáni és moszai testvérek családukkal együtt a két köz- közt fekvő magaslatra kirándulást rendeztünk. Bányászok lévén, akik egész héten át a föld mélyé- ben tartózkodunk, alig várjuk a vasárnapot, hogy szabadalminkat kipihenjük s egy kis jólevegőt sziv-ünk. Ez alkalommal is már előre történt megbeszé- sünk alapján a két községből összejöttünk a test- vérek a hegyre, hogy friss, üde tavaszi levegőt sziv-ünk romlott tüdőnkbe s szívünket Istenhez emel- jük a megtartásért és gondviselésért. Örömet akar-unk szerezni a kicsikéinknek is, akiknek már rég- el fogva ígértük, hogy kivisszük őket a természet- nagy templomába, hogy hallják ott a madarak énekét s szemléljék Istenünk csodálatos mun- dait, amelyek itt oly fenséges módon nyilatkoznak meg. Apró kis csemetéink nagy sürgés-forgás közt, mint egy kissé kiszaladgálták magukat a szép zöld- kásban, a már odahaza betanult Biblia-verseket is- zéltgették, hogyha majd a testvérek előtt elő kell em- ni, ne maradjanak szégyenben.

Azonban nem sokáig tartott örömtük. Némelyek még jóízű falatjukat fogyasztották — tudniillik az emósiát mindnyájan magunkkal vittük, mert az egész napot a szabadban akartuk eltölteni — mikor a bányákban hirtelen két csendőr tűnik elő. Az egyik- nek érees hangja nemsokára elnémitja a kis Biblia- tanuló csemeték ajkán a Biblia-igéket, midőn köze- tükbe érve ránk rivall: „Mit csinálnak itten?!“ — „Mit láthatják csendőruvak. letelepedtünk a zöld- erpre. — „Hát nem tudják — folytatja tovább a csendőr, — „hogy az állam meg akarja magukat emmissíteni?“

Kissé odább a hegy lejtőjén nyugodt beszélge- sbe elvegyülve üldögélt két idegen. A csendőr, mint megpillantotta őket, felszólította a két ide- gent, hogy távozzanak el. Alig ejtette ki azonban e szavakat, amikor előttük pálkás üveget pillantott meg, melyből e két idegen időnkint egy-egy jó kor- zót börtintett.

„Igen, most látom, maguk nem hívők, maguknak szabad kirándulniok, csak maradjanak tovább is ére nyugodtan“ — mondá a csendőr.

Kijelentette aztán, hogy mindnyájunkat be fog- zani a csendőrörsre. Később azonban meggondolta magát, hogy nem teszi ki magát nevetség tárgyá- ra, hogy kisgyermek s felnőttek ily ártatlan szó- zólását ilyen illetlen módon megzavarja, s az ut- a lakosság szemeláttára végig kísérrjen, mint go- zolvókat, elállt aztán előbbi szándékától s miután neknek a nevét feljegyezte, kiadta a parancsot, hogy azonnal távozzunk a hegyről. S aztán kérdezte: „Ki maguknak a papjuk és hol van?“ — „A mi pa- p — felelünk — a mennyben van, aki láthatat- — „Ki végzi tehát közülök itt a beszédet?“ — „A mindnyájan, akik itt vagyunk, fel vagyunk sze- zve Bibliával s mindnyájunknak van valami ked-

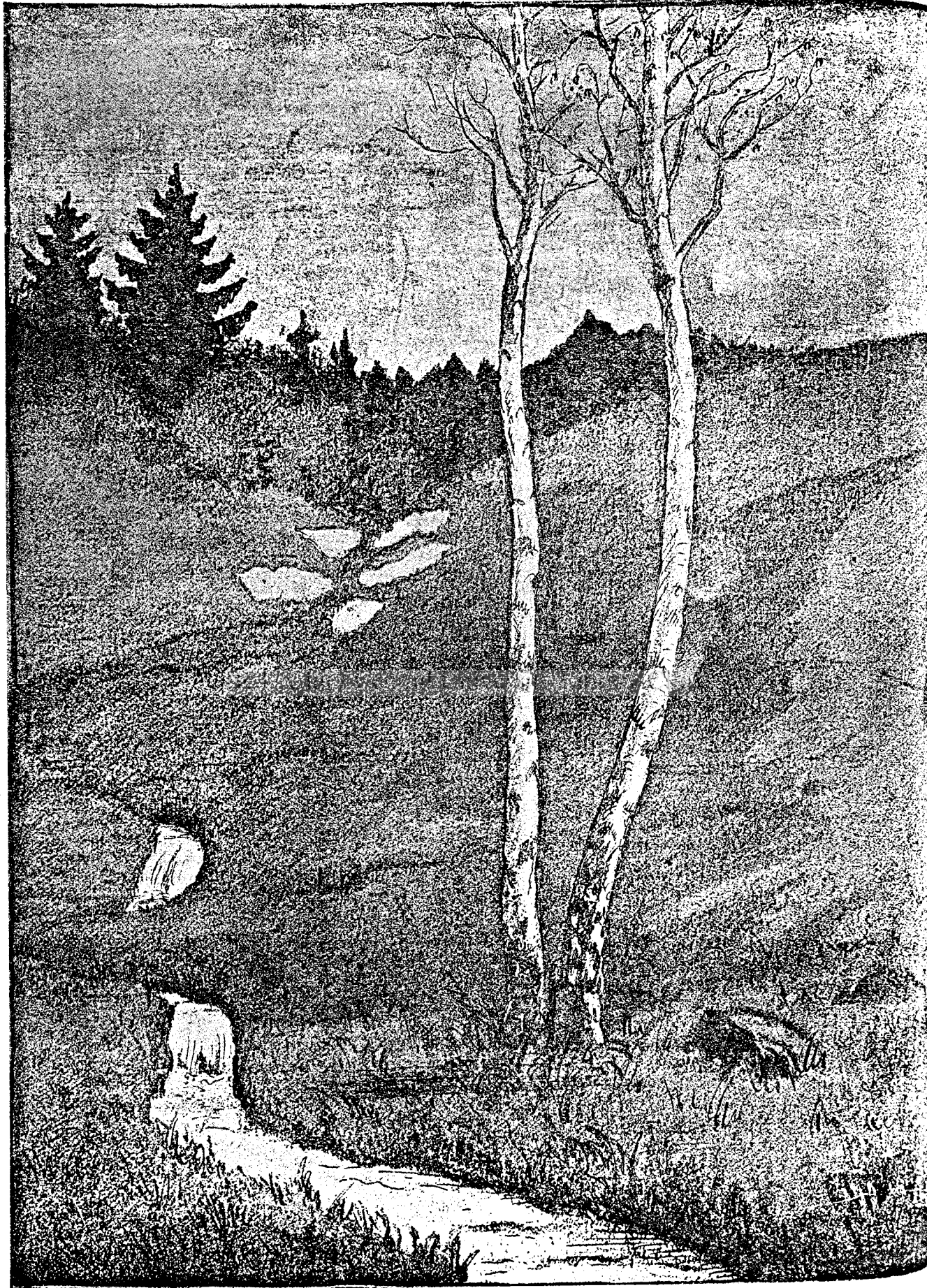
ves Biblia-verse s arról elméledünk itten, s elmond- juk egymásnak keresztyéni élettapasztalatainkat. Tessék megengedni csendőr urak, hogy itt marad- hassunk s vegyenek Önök is részt beszélgetésünkben s figyeljék meg elméledéseinket az eljövendő arany- korról, amely nemsokára megalakul s amelyről az van írva, hogy „a fegyverekből kapákat és ásókat készítenek s egy nép más nép ellen fegyvert többé nem von s hadakozást többé nem tanul.“ (Ésaiás 2:4) S továbbá az is meg van írva, hogy „az Isten eltörül (akkor) minden könyhullatást a szemekről és a halál többé nem léssen, sem keserűséggel való sí- rás, sem semmi fájdalom nem léssen többé, mert az első elmultak.“ (Jelenések 21:4) Krisztus fog ural- kodni, aki maga mondja: „Imé én mindeneket meg- ujítok.“ (Jelenések 21:5) S hisszük, hogy ezeket hallva Önök is örvendezni fognak szívükben s gyak- rabban fogják ismételni e szavakat: „*Jöjjön el a Te országod!*“

A csendőrökre nézve hatástalanok maradtak e sza- vak. — „Mit gondolnak? — mondák ők — „ha az őrmester úr meglátná, hogy mi Önökkel itt szóba ál- lunk, azt hinné hogy maguk lekenyereztek minket s akkor elhuzná a nótánkat. Távozzanak el innen s ha még egyszer csak két hívőt is látunk meg együtt, a 25 botot nem fogják elkerülni!“

Ime így bánnak velünk itt zsilvölgyi Biblia-tanuló- kal. Míg némelyek közülünk kommunisták, részege- sek, verekedők voltunk, azért üldöztek. Most, hogy józan és tisztességes életet élünk és senkinek nem ártunk, sem politikával nem foglalkozunk, ezért üld- öznek. A szenvedést azonban nyugodt lélekkel vi- seljük el, mert megiratott: „Nektek ingyen adatott, hogy ne csak hidjete az Úr Jézusban, de szenved- jete is ő érette.“ (Filippi 1:29) Péter apostol pedig így szól: „Szerelmeseim, ne rémuljete meg, mint idegenek ama tűz által való kísértéstől, amely léssen a ti megpróbáltatástokra. Sőt, ha Krisztus szenvedé- seinek társai vagytok, azon örüljete. Mert senki közületek ugy ne szenvedjen, mint gyilkos, vagy lopó... ha pedig ugy szenved, mint keresztyén, ne szégyenelje, sőt inkább dicsőítse az Istent azért.“ (1 Péter 4:14, 15) Mi azért nem csüggedünk el a nyomoruságban sem, mert teljesítve látjuk az Úr szavait: „E világon nyomoruságtok léssen.“ (János 16:33) És igazoljuk hí Pál testvérünk szavát: „*Sok szenvedés által kell nekünk bejutnunk Istennek or- szágába.*“ — Cselekedetek 14:22.

*

Szegény bányamunkás Testvérek! Ti, akik a sze- retet útját választottátok magatoknak, akik megbo- csátást tudtok gyakorolni üldözöttekkel szemben, akiknek célkitűzését nem érti meg ma a világ, akik előtt ti félre vagytok ismerve s emiatt vak ellensé- geitek boszujának és iszonytató haragjának céltá- láiként állatok, bizzatok Istenben s vidám szívvel haladjatok előre. Mi Krisztusban testvéreitek együtt- érzünk veletek; fájdalmaitok, a mi fájdalmunk és könnyeitek, a mi könnyünk. Tartsatok ki mindvégig s akkor Istenünk jólesését fogjátok kiérdemelni. Itt van nemsokára a nyugalom napja! „S ha (akkor) az Úr nyugodalmasokká teszi a szegényeket, ki fogja őket megháborítani?“ — Jób 34:29.

Tavaszi